

Den arabiske medicin og Europa - hvilken ny viden fik Europa fra den arabiske medicin?

I det arabiske kalifat blev der i anden halvdel af 700-tallet startet en oversættelsesvirksomhed af udenlandsk filosofisk og videnskabelig litteratur, som skete både i offentligt og i privat regi. Den helt store bidragsyder var den græske litteratur og på den måde blev Hippokrates, Aristoteles og Galen gjort tilgængelig på arabisk. Den arabiske medicin havde derfor den hippokratiske – galeniske medicinforståelse som sin basis, selv om der også i langt mindre målestok kom oversættelser af persiske og indiske lægebøger.

Araberne nøjedes dog ikke med kun at oversætte og bruge de tidligere kulturers medicin. De bragte selv nye diagnoser som al-Râzîs (Rhazes på latin) skelnen mellem kopper og mæslinger, nye behandlingsformer som Ibn Sînâs (Avicenna på latin) vellykkede tracheotomi, nye forskningsmetoder som al-Râzîs brug af kontrolerede kliniske forsøg for at kunne vurdere forskellige behandlingsformer og Ibn Sînâs påpegning af eksperimentet som en uomgængelig del af en undersøgelse, nye lægemidler idet Ibn al-Baytâr's medicinfortegnelse fra 1200-tallet indeholder 200 flere lægeplanter end Dioscurides' *Materia Medica* og nye anatomiske resultater som 'Abd al-Latîf al-Baghdâdî's refutation af Galens påstand om underkæben som bestående af to knogler, efter at al-Baghdâdî selv fik undersøgt over 2000 kranier, og Ibn al-Nafîs beskrivelse af lungekredsløbet. Disse fremskridt nåede dog ikke alle Europa.

Arabernes væsentligste bidrag var dog den integrering og rationalisering af medicinen som gjorde, at den blev en logisk opbygget videnskab med veldefineret terminologi baseret på en sammenhængende teoretisk basis. Det var denne logisk sammenhængende og velbeskrevet videnskab som med oversættelserne fra arabisk til latin (1077 – 1100-tallet ud), fik etableret medicin som en universitær videnskab i Europa hvor den før mere havde haft karakter af et håndværk baseret på udøvernes empiri men uden en teoretisk basis.

Philippe Provençal